

Lloyd, Liu, Marathe, Ramanathan, Ravi:
Algorithmic Aspects of Topology Control
Problems for Ad Hoc Networks,
MOBIHOC'02, p. 123-134.

Patrik Flöréen
Esitelmä, TKK/T-79.192, 16.10.2002

Sisältö

1. Johdanto ja merkinnät
2. MaxP-tuloksia
3. TotalP-tuloksia
4. Omat variaatiomme

1. Johdanto ja merkinnät

- **Topologianhallinnassa** on asetettava solmujen tehoarvot siten, että tietyt topologiset ominaisuudet ovat voimassa (esim. yhtenäisyys).
- Yhteys solmujen u ja v välillä on abstrahoitu niin, että yhteyttä solmusta u solmuun v saadaan, joss u :n lähetysteho on vähintään $p(u, v)$. Ad hoc verkko esitetään suunnattuna verkkona.
- Esitelmän aiheena olevassa paperissa tarkastellaan suurimman tehoarvon **MaxP** ja kokonaistehon **TotalP** minimoimista, **monotonisten** topologiaominaisuuksien ollessa voimassa. Tuloksina esitellään polynominen (eksakti) algoritmi toiselle ja 2- sekä 8-approksimointialgoritmi toiselle.

- Ominaisuus on **monotoninen**, jos se pätee vaikka joidenkin solmujen tehot **lisätään** muiden solmujen tehojen pysyessä muuttumattomana.
- Verkon **solmuyhtenäisyys** on k , jos pienin määrä solmuja, joiden poisto tekee jäljellä olevan verkon epäyhtenäiseksi, on k . Tämä luku on annettulle verkolle polynomisessa ajassa laskettavissa.
- Sanomme verkon **k -solmuyhtenäiseksi**, jos solmuyhtenäisyys on vähintään k . Siis voidaan poistaa mitä tahansa $k - 1$ solmua, ja jäljellä oleva verkko on yhtenäinen.
- Merkitään k -solmuyhtenäisyys **k -NC**. Siis: 2-NC-verkko on myös 1-NC-verkko; tavallinen verkon yhtenäisyys on 1-NC.
- k -NC:t ovat selvästi monotonisia ominaisuuksia, kun vaikkapa **Puu**-ominaisuus ei sitä ole.

- Tarkastellaan myös suunnattua verkkoa **Dir** vastaava suuntaamaton verkko **Undir**: suuntaamattomassa verkossa on särmä kahden solmujen välillä, joss suunnatussa verkossa on kaaret molempiin suuntiin näiden solmujen välillä.
- **Undir** vastaa tilannetta, jossa ad hoc verkossa vaaditaan molemminsuuntaista yhteyttä (reitityksessä).
- Ongelmalle merkintä: $\langle M, P, \mathbb{O} \rangle$, missä
  - M on verkkomalli **Dir** tai **Undir**,
  - P on haluttu topologinen ominaisuus 1-NC tai 2-NC, ja
  - $\mathbb{O}$ on minimoitava suure **MaxP** tai **TotalP**.
- Esimerkki: ongelmassa $\langle \text{Undir}, 2\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$ etsitään sellaisia tehoarvoja, että verkko on 2-yhtenäinen, mutta tehojen summa minimoidaan.

- Ongelmien laskennalliset vaativuudet:
  - $\langle \text{Undir}, 1\text{-NC}, \text{MaxP} \rangle$ on **P**:ssä
(Ramanathan & Rosales-Hain, 2000)
  - $\langle \text{Undir}, 2\text{-NC}, \text{MaxP} \rangle$ on **P**:ssä
(Ramanathan & Rosales-Hain, 2000)
  - $\langle \text{Undir}, 1\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$ on **NP**-täydellinen,
jopa 2-ulotteisessa tapauksessa
  - $\langle \text{Undir}, 2\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$ on **NP**-täydellinen
  - $\langle \text{Dir}, 1\text{-NC}, \text{MaxP} \rangle$ on **P**:ssä (paperin tulos)
  - $\langle \text{Dir}, 2\text{-NC}, \text{MaxP} \rangle$ on **P**:ssä (paperin tulos)
  - $\langle \text{Dir}, 1\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$ ei tarkastella tässä paperissa
  - $\langle \text{Dir}, 2\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$ ei tarkastella tässä paperissa
- Y.o. **NP**-täydellisille ongelmille kehitetään paperissa approksimointialgoritmeja.

2. MaxP-tuloksia

- **Fundamentaali lemma:** Ongelmille $\text{Undir}, \mathbb{P}, \text{MaxP} >$ ja $\text{Dir}, \mathbb{P}, \text{MaxP} >$, missä $\mathbb{P}$ on monotoninen, on olemassa optimiratkaisu, jossa kaikille solmuille asetetaan sama tehoarvo.
- **Tod.:** Ota (mikä tahansa) optimiratkaisu. Olkoon Q suurin esiintyvä solmuun tehoarvo. Koska tarkasteltava topologinen ominaisuus on monotoninen, voidaan nyt asettaa kaikille solmuille tehoarvo Q ja ominaisuus on edelleen voimassa. Ratkaisun kustannus **MaxP**:ssä on edelleen sama Q . $\square$

- **Lause:** Ongelmille $\text{Undir}, \mathbb{P}, \text{MaxP} >$ ja $\text{Dir}, \mathbb{P}, \text{MaxP} >$, missä $\mathbb{P}$ on monotoninen ja polynomisessa ajassa testattavissa, on olemassa polynomisessa ajassa laskettava ratkaisualgoritmi.

- **Tod.:** (Rajoitutaan tässä tapaukseen $\text{Dir}, \mathbb{P}, \text{MaxP} >$).
- Fundamentaalin lemmän mukaisesti riittää tarkastella vain tapauksia, joissa kaikilla solmuilla on samat tehoarvot. Käydään kaikki mahdolliset arvot läpi. Arvoidaan nyt näiden lkm.
- Olkoon verkossa n solmua. Mielivaltaisella solmulla u on $n - 1$ mahdollista arvoa, kukin vastaten minimitehoa, jolla saadaan yhteys solmuun $v \neq u$. Yhteensä kaikille solmuille on siis $n(n - 1)$ mahdollista arvoa tarkasteltavana. Annetulle tehoarvolle Q vastaava verkko voidaan konstruoida ajassa $O(n^2)$. Merkitsemällä $F_{\mathbb{P}(n)}$:llä polynominen aika, joka menee ominaisuuden $\mathbb{P}$ testaamiseen n -solmuisessa verkossa, kullekin tehoarvolle Q menee siis aikaa $O(n^2 + F_{\mathbb{P}(n)})$ tarkistaa, että Q on pätevä ratkaisu. Järjestetään $O(n^2)$ eri Q -arvot suuruusjärjestykseen ajassa $O(n^2 \log n)$. Tehdään näille $O(n^2)$ eri Q -arvoille binäärihaku löytääksemme pienimmän pätevän näistä (kussakin tapauksessa testataan y.o. menetelmällä onko se pätevä). Kokonaisaikavaatimus on siis
- $$O(n^2 \log n + (n^2 + F_{\mathbb{P}(n)}) * \log n) = O((n^2 + F_{\mathbb{P}(n)}) \log n),$$
- eli polynominen. $\square$

- **Variaatio:** Olkoon $\mathbb{P}$ seuraava ominaisuus: annetusta n -solmuisesta verkosta, tietty k :n kokoinen osajoukko solmuista on yhtenäinen. Tämäkin on monotoninen ominaisuus, joten y.o. menetelmä soveltuu siihenkin (eli ongelma on **P:ssä**).
- Paperissa osoitetaan, että **monotonisuus on kriittinen** ominaisuus, koska $< \text{Undir, Puu, MaxP} >$ on **NP-täydellinen**. (Tässä **Puu** tarkoittaa ominaisuutta, että verkko on puu.)
- Paperissa tarkastellaan seuraavaksi sellainen **MaxP**:n variaatio, jossa minimoitavana on **MaxP**, mutta tällä **MaxP**-tehoarvolla Q lisäksi minimoidaan niiden solmujen lukumäärää, joiden teho on Q . Tämä ongelma on **NP-täydellinen**, vaikka tietty topologinen ominaisuus on monotoninen. (Paperin todistuksessa tämä topologinen ominaisuus on "verkon halkaisija on korkeintaan $6''$.) Siis myös **tarkasteltava optimoitava suure on lauseelle kriittinen**.

3. TotalP-tuloksia

- Esitetään approksimointialgoritmi ongelmille $< \text{Undir, } \mathbb{P}, \text{TotalP} >$. Tämä sisältää erikoistapauksena ennestään tunnettu algoritmi ongelmalle $< \text{Undir, 1-NC, TotalP} >$ (Kironusis, Kranakis, Krizanc & Pelc, 1997).
- Tässä oletetaan, että topologinen ominaisuus $\mathbb{P}$ on monotoninen ja testattavissa polynomisessa ajassa, sekä että tehokymysarvot $p(u, v)$ ovat symmetrisiä, eli $\forall u, v : p(u, v) = p(v, u)$.
- Tässä tarvitaan käsite **särmäaliverkko**. Suuntaamattoman verkon $G = (V, E)$ särmäaliverkko $G'(V, E')$ on verkko, jossa $E' \subseteq E$ (ja samat solmut). Jos verkko on painotettu, painot säilyvät samoina niille särmille, jotka ovat särmäaliverkossa mukana.

- Tarkastellaan seuraava **algoritmi**:

A (instanssi I): tehoarvot $\pi(u)$ kaikille solmuille u , siten että topologinen ominaisuus on voimassa ja tehoarvojen summa on minimoitu

1. Tarkastellaan täydellistä verkkoa $G = (V, E)$, jossa painoina on $p(u, v)$ -arvot (jotka ovat symmetriset).
2. Etsi särmäaliverkko $G' = (V, E')$, jolle haluttu topologinen ominaisuus pätee ja jonka paino (särmien painojen summa) $W(G')$ on pieni.
3. Kaikille solmuille u aseta tehoksi $\pi(u) = \max\{p(u, v) \mid (u, v) \in E'\}$.

- Eli idea on **tarkastella solmujen sijasta särmä**.

Algoritmin askel 2 on jokin approksimointialgoritmi pienimmälle tällaiselle särmäaliverkolle. Merkitään askeleen 2 mahdollinen optimiratkaisu $H = (V, E_H)$:lla (ja sillä paino $W(H)$) ja OPT :lla koko ongelman optimiratkaisu instanssille I .

- **Lause:** Algoritmin **A** tuottama ratkaisu

- (i) toteuttaa halutun topologisen ominaisuuden ja
- (ii) approksimointialgoritmin approksimointisuhte on $\leq 2\alpha\beta$, missä $W(H) \leq \alpha OPT$ ja $W(G') \leq \beta W(H)$.

- **Tod.:**

(i) Askeleen 2 jälkeen ominaisuus on voimassa. Koska askeleessa 3 asetetaan tehot, niin että ainakin särmät E' ovat mukana, monotonisuuden perusteella ominaisuus on voimassa askeleen 3 jälkeenkin.

(ii) Askeleessa 3, särmän paino asetetaan korkeintaan kahdelle solmulle (särmän päätapisteeet). Näin algoritmin tulos on korkeintaan $2W(G') \leq 2\beta W(H) \leq 2\alpha\beta OPT$. $\square$

- Lauseen sovellus: approksimointialgoritmi ongelmalle $\langle \text{Undir}, 2\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$. Käytetään askeleessa 2 eräs $(2 + 1/n)$ -approksimointialgoritmi artikkelista Khuller & Raghavachari: Improved Approximation Algorithms for Uniform Connectivity Problems, *J. Algorithms* 21(1996), 434–450. Voidaan myös osoittaa, että askeleessa 1 mainitulla täydellisellä verkolla on särmäaliverkko, jolle 2-NC pätee, ja jonka paino on korkeintaan $(2 - 2/n)OPT$. Näin koko approksimointialgoritmin approksimointisuhte on $2\beta\alpha = 2(2 + 1/n)(2 - 2/n)$, joka lähestyy (alhaalta) 8, kun n kasvaa.
- Lauseen sovellus: $\langle \text{Undir}, 1\text{-NC}, \text{TotalP} \rangle$:lle saadaan vastaavanlaisella menettelyllä 2-approksimointialgoritmi.
- Paperissa on myös kokeellisia tuloksia esitetty. Kokeissa esitetty approksimointialgoritmi **TotalP**:lle antoi 5-15% säästöä kokonaisenergiassa, verrattuna eräaseen algoritmiin, joka on esitetty lähteessä (Ramanathan & Rosales-Hain, 2000).

4. Omat variaatiomme

- Tarkastelemme tehovaatimusten sijaan maksimaalinen **aika, jolloin verkko pysyy yhtenäisenä**, kun tiedämme aluksi paljonko virtaa on jäljellä kussakin patterissa.
- Fysiikasta tiedämme, että $P = dW/dt$, eli vakioteholla maksimaalinen "elossaoloaika" solmulle on $t = W/P$, missä W on solmun jäljellä oleva energiamäärä ja P on (lähetyks)teho.
- Huomautus: käytännössä muut tehotarpeet kuin lähetysteho ovat pienet ja sivuutetaan.
- Oletamme tässä ensin, että teho asetetaan alussa, eikä muuteta kesken laskennan.
- Tehtävänä maksimoida $\min_i W_i/P_i$ solmuille i , vaatimuksella, että verkko pysyy yhtenäisenä.

- Idea: tehdään samanlainen huomio, kuin "fundamentaalisessa lemmassa": optimitalanteessa kaikilla solmuilla on sama arvo W_i/P_i , eli **kaikki solmut kuolevat samanaikaisesti**.
- Kuten yllä, etsitään **binärihaulla** (halutulla tarkkuudella) oikea W/P -suhde. Toisin sanoen, käydään läpi erilaisia elossaoloaikoja t ja kullakin t asetetaan solmujen i tehoiksi W_i/t ja tarkistetaan yhtenäisyys (polynomisessa ajassa).
- Jäljellä on ainoastaan osoittaa, että meillä on **polynomisessa ajassa laskettava yläraja** $t_{\max}$ t :lle, josta lähtien voidaan ryhtyä suorittamaan binärihakua välillä $[0, t_{\max}]$. Tämä voidaan määrittää seuraavasti: Kullekin solmulle i etsitään lähin solmu j . Väännetään teho päälle niin paljon, kunnes saadaan aikaan yhteys i :stä j :hin. Yhtenäisyysvaatimuksella tehon on oltava vähintään tämän verran, josta saadaan tälle solmulle maksimielossaoloaika. Minimillä kaikkien solmujen näin saaduista maksimielossaoloajoista on haluttu $t_{\max}$.
- Variaation variaatio: Mitä jos topologinen ominaisuus, jota vaaditaan, on aikaisemminkin vaadittu: annettu n -solmuisesta verkosta, tietty k :n kokoinen osajoukko solmuista on yhtenäinen. Muuttaako tämä tilannetta?
- Entäpä jos kesken laskennan voidaan muuttaa solmujen tehot?
- Toinen aihepiiri: Artikkelin esittämät algoritmit ovat keskitettyjä; miten algoritmien hajautus?